

lni  
adi  
ave  
nih  
nih  
riši  
er-  
stu  
ta-  
ke  
r"  
la.  
pa,  
ati  
al.  
ač  
rat  
ka  
reč  
ka  
de  
do  
eb

na se je fajmoštra lotilo tako hrepenenje po-  
ve, da jo je šel v Marenbersko ječo obiskat.  
je dovoljeni čas minil, opomni jetničar faj-  
moštra, naj se poslovi od kuharice in naj gre  
domov. S tem pa fajmošter nikakor ni bil za-  
dovoljen. On je hotel čez noč v kajhi ostati.  
Meničar ga je moral pod paznobo vzeti in  
ga iz hajke peljati. Ko pa je kuharica čez tri  
li zopet nazaj prišla, je bilo veselje nepopisno.  
Zdaj pa resno besedo slavnemu konsistoriju v  
Ljubljani. Mi nimamo ravno posebnega veselja  
iz tega, da bi osebne človeške slabosti na dan  
prerjavljali. Pa tukaj smo primorani. Mi farani v  
Breznu hočemo v cerkvenih rečeh redi imeti.  
Vet kmetov je izrazilo voljo, da bodejo presto-  
jnik protestantizmu. V Breznu imamo danes  
20 protestantov, ki lepo vzorno živijo, faj-  
mošter pa —! Če ne bode mariiborski kon-  
sistorij potrebno takoj ukrenil, bode moral  
posledice na se vzeti. Če se ne bode nič izpre-  
menilo, bode naš tretji kapitel veliko mastnejši,  
kako da bode konzistoriju hudo postalo v žledeci.

Več faranov  
Zreče pri Konjicah. Na popravek župnika  
dne 20. junija v zadevi dopisa z dne 6. ju-  
nija, št. 23, se sledeče odgovarja: Nerazum-  
no je to, kako je vendar mogoče, da se več  
članov celo enako nekaj namisli in v tem  
govorjari in pripoveduje na domih, v gostinlah,  
in cerkvah o pridigi svojega župnika, dočim pa  
gospod o vsem tem ničesar vedeti neče. Zato  
župniku toplo svetuje, naj on prihodnje ne-  
bo svoje ovčice na prižnici resno za besedo  
vzame in jih vpraša, kedaj je še on na prižnici  
volitvah kaj govoril, tembolj pa še, da bi se  
email: kdor jutri ne bo Novaka volil, stori  
velik, smerten greh, ker s tem ne nasprotuje  
svoji cerkvi, temveč škoduje samemu sebi. Cela  
parčija je bila večidel volitvi posvečena. Ako se  
je opravilo ali božji službi res nič ne zglaš-  
tem je očitno spričano, da je župnik gosp.  
dne 20. junija v tej zadevi čist in nedolžen.

Sv. Jurij v Sl. gor. Ker nam nekateri, ki  
za boljše in učene računijo, ne dajo miru,  
ramo tudi mi enkrat z njimi obračunati. Naš  
kaplan si še ne morejo svojega vročega srca  
sladiti zaradi volitev, zmajraj se tarnajo okoli  
preganjajo ljudi, kateri nočejo popolnoma v  
njihov rog trobiti, posebno pa preganjajo bralce  
na tako priljubljenega „Štajerca“, kateri nam  
vendar resnico pove. Veliko večjo jezo pa še ima  
mežnar, kateri se že za vsemogočnega v št.  
govorski fari računi. Niti mrtvih on pri miru  
ne pusti. Ko je nedavno en bralec „Štajerca“  
pustil, se je to ubogo od faranov odvisno člo-  
veče izrazilo: „Zdaj naj „Štajerca“ bere.“ Ta  
na, namreč kaplan in mežnar, bi že rada pri-  
šli ljudi in njim naprej pisala, katere časniki  
si smeli brati. Ali to vama povemo, da se grozno  
vita in račune hrez nas delata, kajti mi sami  
namo razsoditi, kaj smemo brati ali kaj ne,  
samo tudi prepričani, da nam „Štajerc“ ne  
škoduje, temveč nas poduča o različnih nam po-  
sebnih rečeh. Zadosta dolgo smo čakali, da bi  
podučljiv častnik izhajal in to imamo sedaj  
„Štajercu“. Z vašimi lažnivimi časniki pa no-  
mo nič opraviti imeti. Tudi ob priliki sv. birme  
hotel naš mežnar prvo besedo imeti in se je  
vnel, kakor da bi edino on določeval, kateri bi  
me biti birmani ali kateri ne; čuda da se ga  
ni vprašalo, kateri škof bi smeli birmati.  
osebno čeden se pa naš mežnar dela, ako je  
aka pravda ali tožba. On se ponaša, kakor da  
je bil državni pravdnik in bi že rad sodbe  
dal. Njegova dolga suknja, s katero hodi ka-  
kak učenjak, mu nič ne pomaga, ker v glavi  
ni nima. Morda bi našemu mežnarju samo toliko  
na dimes povedali: bodi ponižen in ne tako  
vnel, kajti s tvojo neumnostjo — pardon —  
neumnostjo ne bodeš nič dosegel. Farane pa, ka-  
ter „Štajerca“ berejo, pusti pri miru in se ne  
čez nje, ker se ti drugače bode pamet po-  
polnoma zmešala. Obžalujemo samo našega časti-  
nega gospoda župnika, kateri mir ljubijo,  
da imajo take oskrbnike.

Jurijevci  
Iz Sovjaka (občine Terbegovske). Naša oko-  
na sliši pod občino Terbegovce, kateri predse-  
posestnik Franz Vuk v Strigovskoj grabi.  
lišti tega človeka napravila je v minulem letu  
zadarmenja hišno preiskavo ter našla več reči,  
kater si je njegov sin pri vojaki po nepostavnem  
prisvojl in potem svojemu očetu pošiljal.

Treznó misleči občani so razsodili, da taki člo-  
vek, pri katerem se spravlja sumljivo blago, ni  
za predstojnika, in so radi tega mislili pri le-  
tošnjih občinskih volitvah voliti odbor, kateri bi  
zmožen bil, vsestransko zanesljivega moža po-  
postaviti na občinski sedež. Ali naš stari pred-  
stojnik, kateri bi, če bi le količjak misli, moral  
itak predstojništvo odložiti, je delal noč in dan  
za svojo suknjo ter hotel spraviti vse pod svojo  
streho. Poznani dopisnik piše po „Slov. Gosp.“  
o nekih „Bračkijancih“ itd. in hoče s tem našo  
stranko posebno pa našega prejšnjega predstoj-  
nika Janeza Vučina osramotiti s tem, da ga  
imenuje „umirovljenega predstojnika“ itd. Ti  
zbegano dopisunče, zapomni si enkrat za vselej  
sledeče: Naš prejšni predstojnik Janez Vučina  
je bil in je še sedaj vseskozi pošten in zane-  
sljiv mož. Brez posebnih šol postal je pri voja-  
kih podčastnik in je kod taki bil veselje stari-  
šem in celi rodbini. Ko je bil obč. predstojnik  
je svoje naloge reševal izvrstno in nepristransko,  
kar sedaj njegovi prej največji nasprotniki v  
obče priznajo. Kar se tiče družega moža, kate-  
rega imenuješ slovenskega Janeza, je ta tako  
pošten, da še Ti dopisunče nisi vreden, da bi  
njegova senca na tebe padla. Ljudje naše stranke  
so poštenjaki od pet do glave! Tem možem se  
ni treba pred ljudmi skrivati ali se njim radi  
njihove preteklosti sramovati. To si zapomni, ti  
zbegana ničla, ter pazi da mi vrbicem zopet ne  
posiljemo prosa. Kake pesni pojejo naši vrabi-  
či, to Ti je gotovo znano.

Konjice. Konjiški narodnovci so pač lahko  
ponosni na svojo elito. Dne 13. t. m. je zboro-  
valo tamošnje kat. polit. društvo. Pristopila sta  
tudi k temu društvu gg. August Kolšek in Fr.  
Košar. „Slov. Gosp.“ pravi sam: „Pristopilo je  
7 novih udov, med njimi tudi dva znana pri-  
staša liberalne Narodne stranke gg. August  
Kolšek, pravnik in Fr. Košar, tajnik posojilnice  
v Konjicah. Iz gotovih vzrokov jih občni zbor  
ni odklonil, a kako se njiju ravnanje strinja z  
načeli, ki jih sicer imata, naj sodi sama javnost,  
ki jih pozna. Ni nam treba ničesar dostavljati  
k navedenim besedam, kajti zadosti jasno go-  
vori. Pri tem zborovanju je tudi ta g. Kolšek  
imel besedo, ter še celo neko resolucijo predlagal  
„o nastavljanju učiteljev“. Naj torej tudi o  
vrednosti njegovih besedij in sprejete resolucije  
sodi sama javnost, ki pozna ta dva gospoda.

## Novice.

Zahvala. Ob priliki moje tožbe, katero je  
proti meni naperil celovski prvaški advokat dr.  
Brejc in v kateri sem bil popolnoma oproščen,  
dobil sem iz raznih krajev pismene čestitke na-  
ših somišljenikov. Vidi se, kako je zadovoljen  
ves napredni svet po Štajerskem in Koroškem,  
da je zmagale resnica in da se porotniki niso  
dali zlorabiti v prozorne namene političnih mo-  
jih nasprotnikov. Zahvaljujem se tem potom  
vsem, ki so mi k oprostitvi čestitali, najtopleje.  
Naprednjaki naj bodejo prepričani, da mi ne  
odnehamo, pa naj pride karkoli hoče. Odkrivali  
bodem i znanprej vso farizejstvo in hinavstvo  
prvaške gospode, pa čeprav se nas na vse mo-  
goče načine zasleduje. Pravica nad vse! — V  
Ptuj, junija meseca 1909. — Karl Linhart,  
urednik „Štajerca“.

Torej kdo ima prav? Kadar smo mi nagla-  
šali, da je edino pametno, ako se naše ljudstvo  
na podlagi sporazumljenja in skupnega dela z  
Nemci izobražuje, takrat so prvaški nasprotniki  
zatulili, kakor da bi jih z bičom zadeli. In po-  
stavili so se ti nasprotniki na stališče: Proč z  
vsemi nemškimi šolami, znanje nemščine je greh  
in narodno izdajstvo... Seveda velja to le za  
ubogo ljudstvo, le za kmete, obrtnike, delavce,  
ne pa za prvaške duhovnike in uradnike, ki po-  
stajajo edino z znanjem nemščine bogati in  
vplivni. Za-se zahtevajo prvaški voditelji znanje  
nemščine... Semtertja uide pravokom kakšna  
beseda, ki označi v javnosti njih dvojezičnost in  
farizejstvo. Tako so se prvaki pri zadnjih de-  
želnozborskih volitvah na Koroškem združili z  
nemškimi klerikalci. Nabijali so celo za svoje  
kandidate plakate v nemškem jeziku. Ko je neki  
list koroškimi klerikalcem to očital, odgovoril je  
„Š-Mir“ na dolgo in široko in dejal m. dr., da  
v nekaterih krajih (kakor Prevalje) vsi Slo-  
venci niti slovenskega jezika ne

razumejo. Prvaki so baje že na to mislili,  
da bi izdajali v svoje nazadnjaške namene nemško  
pisani list, ker slovensko ljudstvo njih zavite,  
po kranjsko-hrvatskem kopitu udarjene sloven-  
ščine ne razume. To je pač velezanimivo pri-  
znanje prvakov, ki pa ne velja edino za Koroško,  
marveč tudi za slovenske dele štajerske dežele.  
Ljudstvo v teh krajih razume nemščino  
bolje nego kranjsko slovenščino.  
A še več: to ljudstvo hoče vsled tega tudi mirno  
skupno sodelovanje na gospodarskem polju z  
nemškimi sosedi. To ljudstvo hoče torej to, kar  
zahteva naša stranka. In zato ravno bomo  
gotovo zmagali!

Značajni Hribar. Kakor znano, je ljublan-  
ski župan Hribar duševni vodja onih prvakihi  
zagriženec, ki bi nas radi ali pod žeslo srbskih  
kraljemoricel ali pa pod rusko knuto spravili.  
Seveda je gospodine Hribar tudi veliki „značaj.“  
Kakor znano, bil je svoj čas le ponižni agent  
in je takrat prav rad nemško govoril. Pozneje  
seveda je postal ravnatelj „Banke Slavije“ in  
bogve kaj še vse; zdaj govori v „vseh slovan-  
skih jezikih“... Pred kratkem podal je dr.  
Lampe zanimivo odkritje o Hribarju. Glasom  
Lampetove izpovedi šel je Hribar svoj čas h  
klerikalcu Pavšljarju v Kranj, ki se je nahajal  
takrat v velikih denarnih zadregah. In glejte,  
liberalni Hribar je ponudil klerikalcu Pavšljarju,  
da mu pomaga iz vseh denarnih zadreg, to pa  
proti proviziji 100.000 K. Prvič je torej iz tega  
razvidno, da Hribarjevo „vseslovanstvo“ precej  
dobro nese, kajti ako zasluži pri enem samem  
„kšeftu“ 100.000 K, potem niso to mačkine  
solze. Drugič pa je vprašanje: važno, od kje bi  
vzel Hribar velikanske svote, ki bi jih potrebo-  
val za Pavšljarja? Gotovo bi se pograbilo prva-  
škimi denarnim zavodom v žep. Kajti to je pri  
prvakihi že navada: vbogi vložniki njih posojil-  
nic so vedno tisti, ki plačujejo s krvavimi svo-  
jimi krajcarji prvaške špekulacije in manevre.  
Vseslovanške prvaške stranke pa so na vsak  
način lahko vesele ter ponosne na svojega du-  
ševnega voditelja, ruskega romarja Ivana Hribar!

Proti cesarju divjajo prvaški listi, na čelu  
jim „Slovenski narod“ v Ljubljani. Kaj se je  
zgodilo? No, avstrijski cesar Franc Jožef I. je  
podaril 20 tisoč kron za zgradbo nemškega gle-  
dališča v Ljubljani. Doslej je bilo namreč to  
gledališče slovensko-nemško. Ali noznesna gonja  
panslavističnih veleizdajalcev je vzrok, da se je  
pričelo resno na zgradbo nemškega gledališča  
misli. In avstrijski cesar je iz lastnega nagiba  
in iz lastnega premoženja daroval v ta namen  
20.000 kron. Zdaj pa divjajo prvaki in vpijejo  
proti cesarju ter hujskajo proti habsburški kroni.  
„Slovenski narod“ ima nesramnost, da piše n.  
pr.: „Avstrijski cesar Franc Jožef I. ni še nikdar  
daroval nobenega vinarja za kak slovenski na-  
men“. Tako piše glavni list prvaške inteligence.  
Vsakdo ve, da je cesar vedno prvi, kadar je  
treba komu pomagati. Ko je bil velikanski po-  
tres v Ljubljani, prišel je cesar sam tja in je  
pomagal. In zdaj ga — psujejo prvaki. Ali  
„Narod“ in za njim drugi prvaški listi tudi  
grozijo. Tako piše ta list: „Tudi cesarjevo da-  
rilo 20.000 K ne bo pomagalo nemškutarstvu  
na Kranjskem, a v slovenskih srcih bo ostalo  
vedno zapisano dejstvo tega darila.“ To naj po-  
meni: prvaki se bodejo cesarja zapomnili, ga  
bodejo zato sovražili, ker je daroval omenjeno  
svoto. Zdaj so pokazali prvaki pač svojo pravo  
naturu. Ne samo da so proti kronovinam, ne  
samo da so proti Avstriji, ne, — oni se zdaj  
že upajo javno proti sivolasemu ce-  
sarju hujskati. In za take hujskače naj  
bi se slovensko ljudstvo po Štajerskem in Ko-  
roškem ogrevale?

Panslavistična mladina. Iz Ljubljane se po-  
roča, da se je odkrilo med učenci slovenske  
gimnazije zaroto, ki se je obračala zlasti proti  
posameznim profesorjem. Več učencev se je že  
zaprl. Našli so pri njih oestro nabasane revol-  
verje. Preiskava se nadaljuje. — To so posledice  
hujskajoče gonje Hribarjeve stranke. Soljarji z  
revolverji, to je slika prvaške kulture!

## Iz Spodnje-Štajerskega.

Pod prisego in pred sodiščem so hote ali  
nehote neresnico govorili! To smo zdaj  
že v par številkah ponavljali. Kdo? No, priče,  
ki so nastopile proti našemu uredniku zaradi



septembarskih dogodkov. Te priče so: železniški uradnik Gregorka (sedaj v Ljubljani), nadalje krčmar ptujskega „narodnega doma“ Šribar, njegova nadbudna hčerka in posojilnični pisar Babič. Doslej nismo dobili na naša očitanja nobenega odgovora. Morda ta gospoda misli, da bomo počasi pozabili celo zadevo. Ali potem se pač moti! Mi bomo svojo trditve toliko časa ponavljali, dokler ne dobimo na ta ali oni način odgovor. Kaj je torej s to zadevo? Kdo je hotel ali nehotel po krivem pričal in to pod prisego? Vun z odgovorom!

**Krčmar „narodnega doma“ v Ptuj, Šribar** po imenu, nima v tem mestu posebne sreče. Slavnoznani „narodni dom“ je namreč večidel prazen in od prazne gostilne še ni nikdo obogatel. Baje je Šribar tudi v nekakem nasprotju z glavnimi velikaši tega „narodnega doma“. Zato se klati tudi raje okoli črnih talarjev. Njegova hčerka, ki zna tako korajžno prisegati, se menda tudi proč želi. Sploh ta zadeva s prisego proti Linhartu ni posebno častna, ne za očeta, ne za hčerko. Zato pač ni čudno, da se želita proč. Čujemo, da bode Šribar zapustil Ptuj in se baje naselil v Šostanj. Baje poskuša tudi gostilno v Ptuj ali okolici v najem dobiti. Nam je čisto vse eno, ali ostane ta gospod v Ptuj ali ne. Niti za njegovo nadbudno hčerko ne bomo jokali. Ali predno odideta, nam bodeta menda le povedala, kdo je takrat neresnico pod prisego govoril?!

**Napredna zmaga.** V občini Pohorje pri zgornjih Hočah so se vršile 17. t. m. občinske volitve. Izvoljeni so bili s a m i n a p r e d n j a k i in sicer gg.: F. Anz, Jos. Wisotschnigg, H. Dounig, B. Wisotschnigg, K. Wisotschnigg, J. Lobnig, F. Zwetscheg in G. Wisotschnigg. Veselje nad zmago je splošno. Kakor znano, je ta občina čisto na hribu ležala. Čast vrlim pohorskim volilcem!

**Za nemško šolo v sv. Lenartu sl. g.** daroval je knez Egon Fürstenberg 400 kron, vitez pl. Oppenheimer pa 300 kron. Čast darovalcem!

**Prvaška surovost.** Nemški pevci iz Slov. Gradca so napravili 10. t. m. izlet v Šostanj. To je pa nekatere prvaške hujškatice v sv. Martinu pri Slov. Gradcu grozovito razburilo. Ko so se pevci nazaj peljali, začuli so na postaji sv. Martin grozovito tuljenje, kakor da bi bila tam kakšna izstradana menažerija. Prvaški hujškatci so jako nesramno tulili in metali gnila jajca ter kamenje proti vlakom. Divjaško to počenjanje je zlasti zato zanimivo, ker so bili voditelji celega napada prvaški učitelji. Med razgrajati je bilo namreč v prvi vrsti opaziti nadučitelja Šalamona iz sv. Martina. Istotako je kričal in skakal provizorični učitelj slov. graške okoliške šole Korše. Ta je hujskal tudi naravnost v pretep in ni dosti manjkalo, da se ga ni vzelo čez kolena in mu jih prisodilo zasluženih 25 ... Radovedni smo kaj bode šolska oblast k temu hujskanju od ljudstva plačanih učiteljev rekla!

**Po krčmah razgrajati** je lepa navadica, ki jo ima v zadnjem času kaplan Kramaršič iz Maksave. Pobožni fant gre v ta namen prav rad v Slov. Bistrico in pije tam pri Novaku, da je veselje. Pa pravijo ljudje, da so kaplani reveži! Sicer bi pa Kramaršiču svetovali, naj pri takemu pijančevanju ljudi ne psuje in naj ne provocira prepivov, ker bi znali enkrat ravno zanj slabo izpasti.

**„Sokolski dom“ v Gaberjih** so otvorili 15. t. m. To je zopet ena tistih ustanovitev, katere ima pri zadnjih volitvah tako žalostno pogorela „narodna stranka“ na vesti. Nekaj kalinov se vedno dobi, ki žrtvujejo svoj denar za druge. Otvoritev „sokolskega doma“ se je izvršila prav mirno, kajti — ljudi ni bilo. „Narodni dnevnik“ je sicer vabil na to prireditev, ali vsa reklama ni pomagala. Denarja, denarja je tej žalostni stranki zmanjkalo. Volitve so mnogo košale in uspehi so taki, da se bogatejši dohtarji polagoma od Spindlerjeve politike odmikajo. Pisarji prvaških odvetnikov pa, ki so jedro vse „narodne stranke“, nimajo toliko drobiža, da bi mogli plačevati narodnjaške komedije ... Največji revež pri celi stvari bode seveda krčmar „sokolskega doma“, kajti prazna hiša ne bo donajala dobička.

**Solskim oblastvam.** Šolska oblastva v vseh instancah se opozarjajo na današnje poročilo iz Konjic. Zaročil se je gospod Anton Turk,

tržki vrtnar z gospico Mimiko Pesel, natakario v Hotelu „Austria“ v Mozirju. Cestitamo srečno bodočnost! Veselo omizje.

### Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (\*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (\*\*) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 28. junija na Ponikvi\*, okr. Šmarje pri Jelšah; pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju\*\*, okr. Ptuj; v Ribnici\*\*, okr. Maribor; pri Sv. Janžu\*\*, okr. Arvež. Dne 29. junija na Gomilici, okr. Lipnica. Dne 30. junija v Zrečah\*\*, okr. Konjice; pri Sv. Petru\*\*, okr. Gornja Radgona; na Spodnji Poljskavi\*, okr. Slovenja Bistrica; v Trnovcu\*\*, okr. Ptuj; v Olimpi\*\*, okr. Kozje; na Gomilici\*\*, okr. Lipnica; v Solčavi\*, okr. Gornjigrad; v Spodnji Poljskavi\*, okr. Slov. Bistrica; na Ptuj (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetnarji), okr. Kozje; v Rajhenburgu\*\*, okr. Sevnica; v Sopotih\*\*, okr. Brežice. Dne 1. julija na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogato živino in konji). Dne 2. julija v Petrovčah\*\*, okr. Celje; na Tinjskem\*\*, okr. Šmarje pri Jelšah; na Spodnji Poljskavi (svinjski sejem), okr. Slov. Bistrica; na Ptujski (Črni) gori\*\*, okr. Ptuj; pri Št. Ilju pod Turjakom\*\*, okr. Slovenji Gradec; v Gradcu (sejem z mlado živino); na Polensaku, okr. Ptuj; na Bregu pri Ptuj\*. Dne 3. julija v Brežicah (svinjski sejem). Dne 5. julija v Vojniku\*, okr. Celje; v Podplatu\*\*, okr. Rogatec; v Vidmu\*\*, okr. Brežice; v Vuzenici\*\*, okr. Maribor; v Oplotnici\*\*, okr. Konjice; v Peklu\*, okr. Slovenjska Bistrica; v Celju\*; v Ormožu\*. Dne 6. julija v Ormožu (svinjski sejem); v Radgoni\*; v Spielfeldu\*, okr. Lipnica.

**Razglas** o. kr. finančnega deželnega ravnateljstva za Štajersko v Gradcu z dne 17. junija 1909 št. 15225 v zadevi obrovov za vplačilo neposrednih davkov v III. četrtletju 1909. Tekom III. četrtletja 1909 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotekli oziroma plačni v naslednjih obdobjih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemninski davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemninskega davka in sicer: 7. mesečni obrok dne 31. julija 1909. 8. mesečni obrok dne 31. avgusta 1909. 9. mesečni obrok dne 30. septembra 1909. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetj, podvrženih javnemu dajanju računov: III. četrtletni obrok dne 1. julija 1909. Ako se navedeni davki oziroma pripadle deželne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteku zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj morajo se plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od oršavnih davkov, ampak v zmislu postave z dne 15. januarja 1904. l. dež. zak. broj 17 tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotičnem državnem davku preseže znesek 100 K; zamudne obresti znašajo od vsakih 100 K dotične dolžnosti in za vsak zamujen dan 1:3 v in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgor naštetim rokom do vstetega dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne vplača v 4 tednih po preteku plačilnega roka, iztirja se ista s pripadnimi dokladi in z doteklimi zamudnimi obrestmi vred potom predpisanega prisilnega postopanja.

**Roparski napad.** V Mariboru je napadel 1. 1893 rojeni Maks Kocbek iz Gornigrada kleparskega mojstra F. Wiedemann in ga težko z nožem rani. Hotel mu je denar oropati; bil je pa s strelci iz revolverja preganjan. Roparja so že zaprli. Kocbek je učiteljšček in je bil vedno hudi pristaš prvaške stranke. Vedel je, kdaj gre Wiedemann iz spalnice na stranišče in ga je takrat pred vratmi počakal ter napadel z dolgin nožem. Mojster je imel še toliko moči, da je tekel v sobo po revolver; s strelci je morila preganjan. Mi gotovo ne očitamo ta umor nobeni stranki. Ali v splošnem lahko trdimo, da naj bi učitelji slovenski mladino bolj izobraževali. Kajti taki zločini so dostikrat plodovi slabe vzgoje! Morilec je že vse priznal. Težko ranjenemu mojstru se je obrnilo na bolje.

**Pred mariborsko poroto** je bil obsojen 20 letni posestnikov sin Joh. Schencher iz W. Radersdorfa na 5 let težke ječe. Ukradel je posestniku Stütz 1.120 kron.

**Smrt v plamenih.** V Halbenrainu je pogorela vinogradniška hiša g. Edelsbrunner in še dva poslopja. V hiši je bila vžitarica Weiss. Stara

žena se ni mogla več rešiti in je našla smrt v plamenih.

**Preprečena nesreča.** Posestniku Sagadin iz Slovenjevasi se je splasil v Mariboru konj, ki je divjal z vozom proti železniški progi, kjer je pridrhal ravno tovorni vlak. Železniškemu vagonu se je še posrečilo ostaviti vlak; drugače bi se grozna nesreča zgodila.

**Veliki požar.** V Amtmanskodrfu nastal 17. t. večji požar. Ogenj je nastal iz neznanega vzrokov v gospodarskem poslopiju Antona Klama. Ko je to poslopje pogorelo, razširil se je ogenj še na poslopja posestnika Murko. Tudi Kodačmanova hiša je hudo trpela. Pridno so delali požarniki od sv. Lovrenca.

**Ogenj.** Strela je udarila v viničarsko kmetijo posestnika Jak. Tschepe v Pesnici. Koča je spogorela in je precej škode. Ogenj se je razširil potem na dve hiši posestnika Gradišnika ter je popolnoma vpepelil.

**Najtežji vol.** kar jih je bilo v mariborski kmetijski pobitih, je bil last mesarice Tschernouschag. Tehtal je 1.100 kil.

**Pogorela** je posestniku Ježovniku pri Šostanju hiša in hlev. Baje je nekdo zažgal. Živinsko rešili. Škode je za 3.000 K.

**Utonil** je na Ponikvi 9 letni sinko posestnika Podgorška. Pazite na deco!

**Umrla** je v Trbovljah gospa Ljudmila Hermann, inženirjeva soproga. Pokojnica je bila šele 23 let stara. P. v. m.!

**Na vislice obsojen** je bil v Gradcu 45 letni ključar Johan Dullinger, ki je 24. marca svojo ženo iz ljubosumja na zverinski način umoril.

**Iz ljubosumja** je zadrl 60 letni Johan Petčak v Gaberju pri Celju tovarišu Unrehtu na trebuh, da so mu čeve vun stopile. Unreht je težko ranjen.

**V vagonu porodila** je na vožnji pri Celju neka ženska, ki se je peljala v Gradec.

### Iz Koroškega.

**Iz Prevalja** se nam še poroča: „Mir“ je več prav, kako Prevaljska občina izključuje naglase; pravi, da je občinski sluga izključal, da ni pes znanprej mora nositi svetinjo. Pa tako ni izključal, ampak le, da vsak pes mora imeti marko kot znamenje, da je posestnik pisal pesnino. Če je sluga to popularno tolmačil, tedaj to ni nič hudega, razumeli so posestniki pesni gotovo, ker vsako leto se isto oznanja. Kateri kaplanček je le to tako šaljivo preobrnil, ta pač celi „komiker“, tega bi bilo dobro nabaviti in na Dunaj poslati. Ja res je zelo kumšt pomen razglašal sprvrgel časti vredni hujškatki, ker kdo drugi ne zna tak lepo zasukati, da more nehoti vsak deček na glas smejeti te bedariji, in vsak občudovati tako lepo pismo. Pa vendar se ne poda pobožnemu možu tak prevzetnost, ker izvira iz sovraštva do soseda in do obče spoštovanega predstojnika. Duhovnik pa bi se imeli z bolj svetimi rečmi pečati in če že nimajo nobenega posla, naj se bi naprej izobraževali, kar bi bilo zelo potrebno, sicer ostanejo enostranski in bo jim „Mir“ ostal rečalič, od katerega blaženost pričakujejo.

**Prevalje.** Piše se nam z dne 19. junija 1909. „Mir“ napada naprej občino Prevalje in jo obrekuje na vsak način. Zdjaj mu občinski sluga niti ni po volji, ki je Prevaljanec in trd Slovenec, samo da „Mirove“ slovenščine si ta reči dozdaj še ni prilastil in ne zna še, kako se kvaka v Dobroloveskih lužah in kruli na istih tratah. Morebiti bi hotel kaplanček prevzeti službo obče sluga, veliko trpljenje in slabo življenje; piščet, klobas in dobrega vina, kakor jih zdaj vživa, bo znanprej le smel se v sanjah gostiti. Maše seveda se mu tudi ne bojo plačevale, ravno tako se mu ne bo plačevalo krsti in pogrebne. Veliki dohodki za lenobo pasti so krivi čenavov prevzetnosti. Tiste pa, ki v farovž posu nosijo, bomo si zapomnili posebno, in bo že prišel čas, da bodo nam plačali svoj dolg.

**Blamirani klerikalec.** Učitelj Auernig v Hietendorf je eden tistih redkih prikazen v koroških učiteljskih krogih, ki trobijo še v klerikalni rog. V črnem dnevniku je vsled tega seveda lagal in obrekoval urednike naprednega lista „Freie Stimmen“, ki so ga pa zato tožili. Zdjaj je Auernig za milost prosil. Tožitelji so potegnili tožbo nazaj. Ali Auernig je moral 150 kron za nemški „Schulverein“ in vse trošne



## Gospodarske.

**Vzreja prašičkov.** Kar se je v mladosti zamudilo, se v starosti ne da več dostaviti — to velja posebno tudi o živinoreji. Vzreja se začne takorekoč že z oploditvijo prasice, ker rabi žival velik del svojih telesnih sokov za rasti in razvoj mladičev. Plemenjače se ne smejo ne preobilno a tudi ne preskopo krmiti. Predebele svinje navadno ne vržejo dobrih mladičev ali pa mladiči kmalu poginejo. Preslabe prasice pa spravijo slabe mladiče na svet. Zato je za svinjereja od velike važnosti, da krmljenje pravilno in primerno uredi. Ravno tako kakor za brejo, je tudi za doječo prasico velike važnosti primerna krma, mnoge tožbe, kako težko je skopati prasce, bi utihnile, ko bi se ljudje ozirali na to. Mnoge bolezne prikazni, ki se pojavljajo pri prašičkih, bi poehale, če bi se oziralo na pravilno krmo. Primerna krma za prasice so zelenjava, pesa, rona, korenje in malo ječmena ali ovesa. Po zimi se zelenjava nadomesti s fino otavo. Najboljše je seveda, če se prasice lahko pasejo. Ne sme se dajati nobena vroča, napenjajoča krma, ravno tako tudi ne fabrikacijski odpadki katerekoli vrste. Torej se ne sme krmiti: ječistič sadeži (bob, grah, fižol i. t. d.), prge, riževa moka, pivove troske, pomije. Vedno se mora skrbeti tudi za to, da imajo svinje svežo pitno vodo na razpolago. Tudi se naj daje svinjam prilika, da lahko ogrižejo razpadlo zidovje ali pa jedo apnenno zemljo. Nadaljni vzrok, da se prašički večkrat tako težko vzredijo, tiči v tem, da se ne pazi na pravi čas povrženja. Tukaj prihajajo pred vsem meseci marec, april, konec julija ali začetek avgusta v vpoštev. Kakor je znano, vpliva na mlade prašičke mrzelo zelo neugodno; a tudi velika vročina ne pospešuje ravno njihovega uspevanja. Marca ali aprila povrženje prašički se lahko kmalu — že po 8 do 10 dneh — ob ugodnem vremenu spuste s prasico na prosto; nič namreč ne škoduje njihovega uspevanju bolj ko bivanje v temnem, mokrem in mrzlem hlevu, ki navadno tudi ni ravno svažen. Prasica bo imela v tem času tudi že kmalu priliko za pašo, kar vpliva zelo ugodno na njeno mleko. Prašički bodo začeli kmalu rovat po zemlji in si tako iskati potrebno rudninsko hrano. Če so prašički stari 14 dni, potem jih moramo začeti navajati na pičo, tem hitreje rastejo in tem manj zahtevajo od matere mleka, kar je za njo zelo ugodno. Da se prašički navajajo na pičo, je najbolje, če jih za nekaj časa ločimo od prasice in jim damo v nizkem korint cel, mezdroljen ječmen, ki ga bodo kmalu začeli zobati. To se naj zgodi večkrat na dan. Odstaviti prašičke že v četrtem tednu je popolnoma napačno. Prašički so v tej starosti še vse premalo razviti, zaostanejo zaradi tega dolgo v rasti in dobe še vrhu tega nelepne telesne oblike. Če so prašički namenjeni za plemo, se pred osmim tednom ne smejo odstavit. Če prasico primerno krmimo, bo dajala še pozneje mleko, tako, da lahko pustimo prašičke brez pomiselkov sesati do dvajsetega tedna. Če jih počasi odstavljamo, končajo pri prasici počasi mleko, ki ga prašički z materjo vred kmalu pozabijo. Ko so prašički odstavljeni, jim moramo dajati dobro, tečno pičo, da hitro rastejo in se lepo razvijajo. Najboljša piča so poleg zelene v tem času oves, ječmen in zdrobljena koruza. Svinjereja mora vedno misliti na to, da raste svinja tem hitreje, čim bolj je mlada.

**Vinogradniki, pozor!** Kakor hitro preneha dež in začne solnce vnovič pripekati, bo zelo nevarno, da se vsled vlage, ki bo puhtela iz zemlje, in pa vsled vročih solčnih žarkov poloti trt peronospora in grozdna plesen prav močno. Zato opozarjamo naše vinogradnike, naj poškrpe trte čimprej mogoče z galično-apnenno raztopino in jih obenem poželjajo. Kjer se lahko dobi, porabi naj se 3 odstotna žvepleno-galična zmes, ker se s pomočjo iste obvaruje ne le peronospora, ampak tudi grozdne plesni ali oidiuma.

**Vivite** se ponuja tudi letos marsikomu in priložnost, naj so ga rabi kot sredstvo zoper peronospora in grozdno plesen. Kakor se je dognalo, ni to sredstvo le malo ali ničvredno, ampak je v razmerju v vsebino stvari, katera bolezen zatira, tudi na sploh predrag. Najboljše, najzanesljivejše in najcenejše sredstvo zoper peronospora je le galično-apnenno raztopina.

**Ajda dobra zelena krma.** Preden ajda cvete in tudi potem, ko je odcvetela, da dobro zeleno krmo za molzne krave. Ajda krepko raste, potem ni potreba pokladati živini mnogo sena. Kdor pa hoče krmiti z njo šele potem, ko odcveta, pokladati jo sme le v manjši meri in pokladati mora obenem mnogo druge krme. Ako se jo poklada živini šele potem, ko je napravila že posamezna zrna, provzroča pri živini nekoliko omotico; posebno pri prešičih in ovcah se ta takozvana ajdova bolezen pojavi največkrat. Na sploh pa je ajda kot krma le malo vredna, ker ima v sebi še celo pod polovico manj prebavljivih beljakovin kakor travniška detelja in je sploh bolj vodena krma. Če se jo hoče pokladati živini zeleno ajdo, potem naj se ji primeša polovico zelene turšice, kajti če se jo poklada na ta način in da živini vrhutega še nekoliko krme, ki ima v sebi mnogo beljakovin, doseže z njo celo izvrsten uspeh. Priporočila, naj se ji primeša vselej nekoliko gadovega korena (lat. Spargula) in zelene grahorščice ali še najbolje je, če se seje ta zmes kar naravnost na njivo.

## Loterijske številke.

Gradec, dne 12. junija: 52, 31, 66, 69, 13.  
Trst, dne 19. junija: 5, 51, 78, 20, 33.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

petrolej v peč, da bi bolj gorelo; plamena so jo tako ranila, da je bila kmalu mrtva. Vdova Werle pa je vtila špirit v goreči aparat za kuhinjo. V plamenih je našla ona in njen otrok smrt. Ženske, bodite previdne!

**Oderuhi.** Čuje se, da hoče brazilijanska vlada 1 milijon žakljev (vsak po 60 kl) kave sežgati. Na ta način skuša ceno kavi zvišati. To je res zločinsko počenje! In vendar je v velekapitalističnem svetu nekaj navadnega.

**Gora podrla** se je v Costina d' Ampezzo. Skale so ubile 34 komadov živine.

**Rudarska smrt.** V rudniku Vulkan na Ogrskem so se razstrelili plini; nato se je več šah-tov podrlo. Pri temu je našlo 9 delavcev smrt; 7 je težko ranjenih, 4 pa še manjkajo.

**Velika rudarska nesreča.** Iz Pittsburga (Amerika) se poroča, da so se v neki jami Lakkavara-rudnika plini razstrelili. 150 rudarjev je v jami zasutih. Našlo se je že več grozno razmesarjenih mrličov.

## Slaba znamenja.

Slaba znamenja se nam res kažejo. Če gremo po naših poljih in lokah, ogledujemo travo in setve potem moramo obžalovati njih veliko redkost in si reči, da bomo letos doživeli zopet pomanjkanje zaradi suše, kar nam dela še sedaj velike skrbi. Kajti če bi padlo tudi še dovolj dežja, se to, kar se je v spomlad pri resti zamudilo, ne da več popraviti. Razmeroma strogi zimi s precejšno množino snega je sledila suha mrzla spomlad, v teku katere je zemlja sneg naravnost žejno popila, da je dobila za vire kaj vode, ne bi imela sama od tega kaj korist. Naše upanje, da se bodo travniki na novo pomladili in da bodo vsled lanske suše poškodovana trava pogrnala nove poganjke, se je izjalovilo. Že sedaj lahko prepričano trdimo, da bo sena — kar je pri krmu sploh največje pomena — manj ko srednji pridelek, kar je tem bolj slabo, ker ni krme nikjer več v zalogi in je vsled tega prisiljena večina kmetov, da bo morala komaj nekoliko poraščene travnike ali spasti ali pa že zeleno kositi za krmo. Če potujemo po deželi, srečavamo povsod skrbipolne obraze, ki z ro v strahom v bodočnost. Bodočnosti se boje celo premožni kmetovci. K temu pa prihaja še zelo obtežujoča okolnost: tudi naše upanje, da se bode zboljšala cena živini, je ostalo neizpolnjeno. Človek bi lahko pričakoval, da se bode vsled zmanjšane štveila živine, ki ga je povzročilo lansko pomanjkanje krme, cena živine zboljšala. To pa se nikakor ni zgodilo. Merodajni sejni po deželi kažejo tako slab promet, da morajo živinorci kakor doslej računati s cenami, ki pomenjajo za njih direktno izgubo. Iz tega se pač vidi, da imamo živine nad potrebo in da je trditve naših nasprotnikov, da primanjkuje pri nas živine, le drzna izmišljotina.

Vedno in vedno moramo opozarjati tudi na to, da vplivajo tukaj tudi škodljivo spremenjene razmere na polju našega izvoza živine. V nemčijo in v Švico ne moremo vsled zvišane carine izvažati več toliko živine in zato ni čuda, če se živina ustavlja pri nas in polni naše domače sejme. Nobenega dvoma ni, da se bliža naše kmetijstvo, posebno kar zadeva živinorejo, naravnost polomu. ki bo tem več in huji, ker tvori živinoreja v našem kmetijstvu največji in skoro edini izdatnejši vir dohodkov. Zato treba najresnejše pozornosti merodajnih krogov, da se tukaj reši, kar se da. Pod vsemi okolnostmi se mora takoj, pravočasno, premišljeno in izdatno začeti akcija zoper pomanjkanje. Poleg tega pa moramo posvetiti glavno pozornost temu, da se neizogiben polom v našem živinorejstvu ne bo še pospešil s trgovinsko političnimi odredbami. Žalibog ne vidimo za to potrebo dovoljnega umevanja in smo zato prepričani, da bo potrebna vsa naša moč in naša solidaričen nastop, da se izognemo tej eventualnosti. Zato bo dobro za naše kmetovce, če bodo svojo pozornost obrnili na to, da se posebej v trgovinsko političnih stvarih ne bodo iz strankarskih ozirov prodajale njihove koristi, kajti nikak nadomestek, najsi bo že na tem ali na onem polju, ne more izravnati in povrniti velikanske škode, če se ne bo brezpogojno varovala naša živinoreja pred carinskimi inozemstvom. (Mi opozarjamo v tem oziru samo na nevarnost, ki preti naši živinoreji iz balkanskih držav).

Mi upamo in pričakujemo od agrarnih poslancev, da se bodo v teh težkih časih popolnoma zavedali svojih dolžnosti in porabili ves svoj vpliv, da se nam bo narodno premoženje, ki ga reprezentira naša živinoreja, ohranilo. Ves naš državni položaj je vfinancijelnem oziru žalibog tak, da naša živinoreja ne more pričakovati zmanjšanja davčnih bremen, ampak prej še zvišanje. Tudi v drugih rečeh gospodarske politike se lahko trdi, da so tako dolgo brez pomena, dokler se ne izpolni najvažnejša zahteva vsakratne agrarne reforme, ki obstaja v tem, da dobi naše domače kmetijsko delo v polnem obsegu zaslužno plačilo.

Upamo, da so si naši člani in bralci svesti nevarnega položaja in da bodo, ne da bi obupali, pravočasno porabili vsa sredstva, da se bode ta nevarnost odvrnila.

Glavni tajnik J u v a n, v »Gosp. Glasniku«.

svojo častno izjavo v listih natisniti. Auer-  
podaj menda dovolj!

adnu  
nj in  
er je  
a ču-  
če bi

la župana v Celovcu je bil izvoljen dr.  
Metnitz, za njegovega namestnika pa  
dr. Metznitz je eden glavnih vodi-  
naprednjakov na Koroškem in jako talen-  
delavni mož. Čestitamo njemu in mestu  
izvolitvi!

Metnica našli so v Witschdorfu v vodi. Mr-  
ni hčerke tajnika iz Winklerna.

Porotno sodišče v Celovcu obravnavalo je  
uboj. Zagovarjati se je imel hlapec  
Stöfelz iz Gundersdorfa. V pijanosti so se  
svirali in je Stöfelz pri temu tovariša Sima  
tako težko ranil, da je ta v par dneh  
Obsojen je bil zato na 8 mesecev težke

Sleparila je kuharica Marija Kopeinig  
knjižico in oškodovala na ta način  
ljudi za skupno svoto blizo 900 K. Obso-

je bila samo na 14 dni zapora. — Porota  
obravnavala potem o zločinu razžaljenja veli-

na, ki so ga zakrivali trije mladi italijanski  
metovci. Obsojena sta bila Vidali in Grion  
na 8 mesecev težke ječe.

Dviji bik je vrgel posestnika Komarja v  
vzduh tako močno ob zid, da je revež pri-

težke poškodbe in izgubil eno oko.

iz vlaka je skočil železničar Trolle iz Vasaha;  
doma je šel v drugi vlak in ko je to za-

skočil je doli. Padel je tako nesrečno, da  
tako mrtev. Nesrečnež zapušča vdovo in

sveto.

ljubi „Štajerc“. Na obtožni klopi sedel je  
Holandec. Zagrešil je to, da je v neki

policaja „osla“ imenoval. Bil je zato na  
zapora obsojen. Pri vratih se je še en-

obrnil in vprašal z resnimi pogledi: „Torej  
sme policaja osla imenovati?“

„Gotovo ne sme“, mu odgovori sodnik, „policajo  
sme žaliti; prihodnjič dobite še več.“

„Pravi obtoženec,“ policaja torej ne  
osla imenovati; ali oslu pa menda smem

policaj?“ — Sodnik se je nasmešnil in je  
rekel: „No, ako vam to zadošča.“

„Zadovoljen sem,“ obtoženec še enkrat k sodniku, se uljudno  
kloni in pravi: „Dober dan, policaj!“

Grozna nevihta je divjala te dni v komita-  
Steinmanger na Ogrskem. Strela je več oseb

Tako je bil ubit kmet Badics, ki se je  
stavil pod neko drevo. Na polju je ubila strela

delavca, v hiši kmeta Szöke gospodinjo.  
Strela je udarila strela v otroški vrtec in ubila

otroka, medtem ko je poleg ležeči dojen-  
čkanjen ostal. Pod nekim drevesom je stalo

kmetov; strela je ubila vse. V Terebesu je  
ubila kmetico Toth, ki je ravno otroka

dojenček je živ. V Kikindi je ubila strela  
kmetico, ki je ravno kuhala itd.

Novi davki. Tudi v nemški državni zbornici  
na nove davke. Iz krogov prebivalstva

zahteva m. dr. še sledeče davke: na  
metno in židano blago, na lepoticje, zlat-

na, dragoceno kamenje, pse, mačke, klavirje,  
amofone, razglednice; nadalje davek za igranje

arija, za lepe sobe, na kadenje, na kartanje;  
davek za vse, ki so čez 200 funtov težki, za

menjene brez otrok itd. itd. Jako dobro bi tudi  
bilo, ko bi se vpeljal davek na neumnost; hajd

bi morali klerikanci plačevati...

Troje oseb zgorelo je pri zadnjem velikem  
žaru v Tevrju na Ogrskem. Zgorelo je skupno

hiš in gospodarskih poslopjij.

Kolera divja že mesece sem v Petersburgu.  
Pretekli ponedeljek je zopet 19 oseb na koleri

umrlo.

Kobilice nastopajo letos zopet posebno hudo  
Krasu (Kranjsko). Deloma se je šole zaprlo

otroke navodilo, da uničujejo to požrešno  
žival.

Morilec iz ljubezni. V Hütteldorfu je ustrelil  
letni Juri Skala 15 letno Rozo Binder, ker

ni hotela uslišati njegovo ljubezen. Tudi neko  
žakinjino je pri streljanju ranil. Bil je čisto

čuden; ko so ga prijeli, je le zaklical: Pošljite  
ga na policajo.

Zenscina neprevидnost je uničila v Mün-  
chenu zopet 3 življenj. Gospa Ascher je vtila

sko